

**energiavirasto
energimyndigheten**

Tämä on Energiaviraston sähköisesti allekirjoittama asiakirja.

Detta är ett dokument som har signerats elektroniskt av Energimyndigheten.

This is a document that has been electronically signed by the Energy Authority.

Asiakirjan päivämäärä on: 30.09.2022

Dokumentet är daterat: 30.09.2022

The document is dated: 30.09.2022

Esittelijä / Föredragande / Referendary

Nimi / Namn / Name: Joonas Tervo

Pvm / Datum / Date: 30.09.2022

Ratkaisija / Beslutsfattare / Decision-maker

Nimi / Namn / Name: Simo Nurmi

Pvm / Datum / Date: 30.09.2022

Tämä asiakirja koostuu seuraavista osista:

- Kansilehti (tämä sivu)
- Alkuperäinen asiakirja tai alkuperäiset asiakirjat [Allekirjoitettu asiakirja alkaa seuraavalta sivulta. >](#)

Detta dokument består av följande delar:

- Titelblad (denna sida)
- Originaldokument [Det signerade dokumentet börjar på nästa sida. >](#)

This document contains:

- Front page (this page)
- The original document(s) [The signed document follows on the next page >](#)

Rovakaira Oy
PL 196
96101 Rovaniemi

Rovakaira Oy:n 9.2.2022 toimittama lausuntopyyntö Energiavirastolle

Lausunto koskien energiavarastoja verkkopalvelutuotteena

Energiavirastolle on 9.2.2022 saapunut Rovakaira Oy:ltä lausuntopyyntö koskien energiavarastojen asemaa verkkopalvelutuotteena.

Rovakaira Oy on pyytänyt Energiavirastolta lausuntoa siitä, onko sähköverkkoyhtiöllä mahdollista olla tuote, joka olisi ainoastaan energiavarastoille tarkoitettu. Rovakaira on pyytänyt lausuntoa myös siitä, tuleeko energiavarastotuote olla kaikkien asiakkaiden vapaasti valittavissa vai voiko sen kohdentaa tietyille asiakasryhmälle.

Energiavirasto lausuu pyynnön johdosta seuraavaa:

Asiaan liittyvä lainsäädäntö

Euroopan unionin lainsäädäntö

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen sähkön sisämarkkinoista (2019/943, jäljempänä sähkömarkkina-asetus¹) 18 artiklan ("Verkkoon pääsystä, verkon käytöstä ja verkon vahvistamisesta perittävät maksut") 1. kohdan mukaan verkonhaltijoiden verkkoon pääsystä perimien maksujen, mukaan lukien verkkoon liittämistä perittävät maksut, verkon käyttömaksut ja soveltuvien osien verkon vahvistamiseen liittyvät maksut, on oltava kustannuksia vastaavia ja avoimia, niissä on otettava huomioon tarve turvata verkon käyttövarmuus ja joustavuus, niiden on vastattava todellisia kustannuksia, sikäli kuin nämä ovat verrattavissa tehokkaan ja rakenteeltaan vastaavan verkonhaltijan kustannuksiin, ja niitä on sovellettava syrjimättömästi. Maksut eivät saa sisältää asiaan liittymättömiä kustannuksia, joilla tuetaan niihin liittymättömiä toimintapoliittisia tavoitteita.

Samassa säännöksessä säädetään myös, että verkkomaksujen määrittämiseksi käytetyllä menetelmällä on neutraalisti tuettava koko järjestelmän tehokkuutta pitkällä aikavälillä asiakkaille ja tuottajille annettavien hintasignaalien kautta, ja sitä on erityisesti sovellettava tavalla, joka ei aiheuta myönteistä tai kielteistä syrjintää jakelutasolla ja siirtotasolla verkkoon liitetyn tuotannon välillä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta direktiivin 2012/27/EU 15 artiklan 1 ja 6 kohdan ja kyseisen direktiivin liitteessä XI säädettyjen perusteiden soveltamista. Verkkomaksut eivät saa syrjiä myönteisesti tai kielteisesti energian varastointia tai aggregointia, eivätkä ne saa luoda pidäkkeitä omalle tuotannolle, omalle kulutukselle eivätkä

¹ EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EU) 2019/943, annettu 5 päivänä kesäkuuta 2019, sähkön sisämarkkinoista (uudelleenlaadittu) (ETA:n kannalta merkityksellinen teksti).

kulutusjoustoan osallistumiselle. Maksut eivät saa olla sidoksissa etäisyyteen, sanotun kuitenkin rajoittamatta tämän artiklan 3 kohdan soveltamista.

Sähkömarkkina-asetuksen 18 artiklan ("Verkkoon pääsystä, verkon käytöstä ja verkon vahvistamisesta perittävät maksut") 2. kohdan mukaan tariffeihin sovellettavien menetelmien on vastattava siirtoverkonhaltijoiden ja jakeluverkonhaltijoiden kiinteitä kustannuksia ja tarjottava siirtoverkonhaltijoille ja jakeluverkonhaltijoille asianmukaisia kannustimia sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä, jotta parannetaan tehokkuutta, mukaan lukien energiatehokkuus, edistetään markkinoiden yhdistymistä ja toimitusvarmuutta, tuetaan tehokkaita investointeja, tuetaan asiaan liittyvää tutkimustoimintaa ja helpotetaan kuluttajan edun mukaista innovointia esimerkiksi digitalisoinnin, joustopalvelujen ja yhteenliittämisen alalla.

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä (2019/944, jäljempänä sähkömarkkinadirektiivi²) johdannon kohdan 6 mukaan komission 15 päivänä heinäkuuta 2015 antamassa tiedonannossa "Energiamarkkinoiden uutta rakennetta koskevan julkisen kuulemisen käynnistämisestä" korostettiin, että siirtyminen energian tuottamisesta suurissa keskitetyissä tuotantolaitoksissa kohti uusiutuvia energialähteitä käyttävää hajautettua sähköntuotantoa ja vähähiilisiä markkinoita edellyttää sähkön kauppaa koskevien nykyisten sääntöjen mukauttamista sekä muutoksia nykyisiin markkina-asemiin. Tiedonannossa painotettiin tarvetta organisoida sähkömarkkinat joustavammin ja integroida niihin täysimääräisesti kaikki markkinatoimijat, myös uusiutuvan energian tuottajat, uudet energiapalvelujen tarjoajat, energian varastointi ja kulutusjousto. Yhtä tärkeää on, että unionissa investoidaan kiireesti yhteenliittämiseen unionin tasolla, jotta energiaa voidaan siirtää suurjännitteisissä sähkönsiirtojärjestelmissä.

Sähkömarkkinadirektiivin 3 artiklan ("Kilpailuun perustuvat, kuluttajakeskeiset, joustavat ja syrjimättömät sähkömarkkinat") mukaan jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden kansallinen lainsäädäntö ei aiheuttomasti haittaa sähkön kauppaa yli rajojen, kuluttajien osallistumista, myös kulutusjoustoan kautta, investointeja etenkin vaihtelevaan ja joustavaan energiantuotantoon, energian varastointia taikka sähköisen liikkumisen tai uusien rajayhdysjohtojen käyttöönottoa jäsenvaltioiden välillä, ja niiden on varmistettava, että sähkön hinnat vastaavat tosiasiallista kysyntää ja tarjontaa.

Sähkömarkkinadirektiivin 15 artiklan ("Aktiiviset asiakkaat"³) 5. kohdan mukaan jäsenvaltioiden on varmistettava, että a) energiavaraston omistavilla aktiivisilla asiakkailla on oikeus verkkoliitääntään kohtuullisen ajan kuluessa pyynnöstä, jos kaikki tarvittavat edellytykset, kuten tasevastuu ja asianmukainen mittaus, täyttyvät; b) energiavaraston omistavilta aktiivisilta asiakkailla ei peritä kaksinkertaisia

² EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI (EU) 2019/944, annettu 5 päivänä kesäkuuta 2019, sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 2012/27/EU muuttamisesta (uudelleenlaadittu) (ETA:n kannalta merkityksellinen teksti).

³ Sähkömarkkinadirektiivin määritelmien (2 artikla 8. kohta) mukaan 'aktiivisella asiakkaalla' tarkoitetaan loppuasiakasta tai yhdessä toimivien loppuasiakkaiden ryhmää, joka kuluttaa tai varastoi omissa tiloissaan rajatulla alueella tai jäsenvaltion niin sallissa muissa tiloissa tuotettua sähköä tai joka myy itse tuottamaansa sähköä tai osallistuu joustoan tai energiatehokkuutta koskeviin järjestelyihin, jos tällainen toiminta ei ole sen ensisijaista kaupallista tai ammatillista toimintaa.

maksuja, mukaan lukien verkkomaksut, varastoidusta sähköstä, joka säilyy asiakkaiden tiloissa, tai asiakkaiden tarjotessa joustopalveluja verkonhaltijoille; c) energiavaraston omistaviin aktiivisiin asiakkaisiin ei sovelleta kohtuuttomia lupavaatimuksia tai maksuja; d) energiavaraston omistavat aktiiviset asiakkaat saavat tarjota samanaikaisesti useita palveluja, jos se on teknisesti mahdollista.

Kansallinen lainsäädäntö

Sähkömarkkinalain (588/2013) 18 §:n mukaan verkonhaltijan on tarjottava sähköverkkonsa palveluita sähkömarkkinoiden osapuolille tasapuolisesti ja syrjimättömästi. Palveluiden tarjonnassa ei saa olla perusteettomia tai sähkökaupan kilpailua ilmeisesti rajoittavia ehtoja.

Edellä mainittua lainkohtaa koskevan hallituksen esityksen (HE 20/2013 vp) yksityiskohtaisissa perusteluissa on täsmennetty, että verkkopalvelujen ehdot voisivat kuitenkin vaihdella palvelujen käytön suhteen erikokoisten tai -tyyppisten verkon käyttäjien välillä. Myös lainsäädännön verkonhaltijoille asettamat vaatimukset voivat edellyttää tai oikeuttaa erilaiseen palveluun eri verkonkäyttäjryhmien osalta. Saman verkonkäyttäjryhmän sisällä tulisi kuitenkin soveltaa yhtäläisiä ehtoja ja palveluperiaatteita.

Hallituksen esityksen (HE 20/2013 vp) yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan myös, että yleisistä myyntiehtoista ja palveluperiaatteista voisi poiketa vain erityisissä tapauksissa. Esimerkiksi verkon käyttäjä voisi edellyttää tavanomaisesta poikkeavaa palvelua, jonka ehtoja ei voi määritellä yleisten ehtojen perusteella. Sitä vastoin verkonhaltijan kilpailutilanne viereisen verkonhaltijan kanssa, mikä on joissain tapauksissa mahdollinen, ei oikeuttaisi soveltamaan kilpailun kohteena olevaan verkon käyttäjään muista poikkeavia ehtoja ja palveluperiaatteita.

Sähkömarkkinalain 19 §:n 1 momentin mukaan verkonhaltijan tulee riittävän hyvälaatuisen sähkön saannin turvaamiseksi verkkonsa käyttäjille ylläpitää, käyttää ja kehittää sähköverkkoaan sekä yhteyksiä toisiin verkkoihin sähköverkkojen toiminnalle säädettyjen vaatimusten ja verkon käyttäjien kohtuullisten tarpeiden mukaisesti

Hallituksen esityksessä (HE 20/2013 vp) on selvennetty, että sähköverkonhaltijalla on velvollisuus käyttää, ylläpitää ja kehittää verkkoaan sähkömarkkinoiden tarpeiden mukaisesti. Verkonhaltijan tulee toisin sanoen turvata osaltaan sähköjärjestelmän toimivuus ja varmuus sekä täyttää asiakkaiden tavanomaiset, kohtuulliset verkkopalvelutarpeet. Hallituksen esityksessä on selvennetty myös, että sähköverkoilta ja sähköverkkopalveluilta edellytettäisiin luotettavaa ja varmaa toimintaa silloin, kun niihin kohdistuu normaaleja odotettavissa olevia ilmastollisia, mekaanisia ja muita ulkoisia häiriöitä. Oleellista tällöin olisi ulkoisen tapahtuman säännönmuokaus ja ennalta-arvattavuus.

Sähkömarkkinalain 19 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaan sähköverkkoon voidaan liittää vaatimukset täyttäviä käyttöpaikkoja, voimalaitoksia ja sähkövarastoja.

Sähkömarkkinalain 24 §:n 1 momentin mukaan verkkopalvelujen myyntihintojen ja -ehtojen sekä niiden määräytymisperusteiden on oltava tasapuolisia ja syrjimättömiä kaikille verkon käyttäjille. Niistä saa poiketa vain erityisistä syistä.

Sähkömarkkinalain 24 §:n 2 momentin mukaan verkkopalvelujen hinnoittelun on oltava kokonaisuutena arvioiden kohtuullista.

Sähkömarkkinalain 24 §:n 3 momentin mukaan verkkopalvelujen hinnoittelussa ei saa olla perusteettomia tai sähkökaupan kilpailua ilmeisesti rajoittavia ehtoja. Siinä on kuitenkin otettava huomioon sähköjärjestelmän toimintavarmuus ja tehokkuus sekä kustannukset ja hyödyt, jotka aiheutuvat voimalaitoksen liittämisestä verkkoon.

Hallituksen esityksen (HE 20/2013 vp) yksityiskohtaisissa perusteluissa on täsmennetty, että sähkömarkkinalain 24 §:n 1 momentin mukaan verkkopalvelujen myyntihintojen ja -ehtojen sekä niiden määräytymisperusteiden tulisi olla tasapuolisia ja syrjimättömiä kaikille verkon käyttäjille. Tämä merkitsee, että tietty palvelu on tarjottava samoilla, yhtenäisillä ehdoilla kaikille asiakkaille. Sekä, että yleisistä myyntiehdoista ja -hinnoista voisi poiketa vain erityisissä tapauksissa. Esimerkiksi asiakas voi edellyttää tavanomaisesta poikkeavaa palvelua, jonka hintaa ei voi määrittellä yleisen tariffin perusteella.

Hallituksen esityksen (HE 20/2013 vp) yksityiskohtaisissa perusteluissa on todettu, että monopoliasemassa olevalta verkkotoiminnalta tulisi edellyttää hinnoittelun kohtuullisuutta. Hinnoittelun kohtuullisuutta tulee arvioida kokonaisuutena, jolloin varmistetaan sekä verkkotoiminnan hintojen kustannusvastaavuus että liiketoiminnasta saatavan tuoton kohtuullisuus.

Hallituksen esityksen (HE 20/2013 vp) yksityiskohtaisissa perusteluissa on täsmennetty myös, että pykälän 3 momentin mukaan verkkopalvelujen hinnoittelussa ei saa olla perusteettomia tai sähkökaupan kilpailua ilmeisesti rajoittavia ehtoja tai rajauksia. Siinä on kuitenkin otettava huomioon sähköjärjestelmän toimintavarmuuden ja tehokkuuden vaatimat ehdot. Säännöksen tarkoituksena on turvata, että verkkopalvelujen ehdot ovat asiallisia eivätkä perusteettomasti rajoita asiakkaan mahdollisuuksia käyttää verkkoa. Esimerkiksi siirtopalvelun ehdoissa on otettava huomioon sähköjärjestelmän toimintavarmuus ja tehokas käyttö. Sen vuoksi verkonhaltijalla on oikeus asettaa verkon toiminnan turvaamisen kannalta perusteltuja ehtoja, jotka voivat rajoittaa tai muuten vaikuttaa asiakkaan edellytyksiin käyttää verkkoa. Sitä vastoin rajoitukset, jotka olisivat näennäisesti yleisiä ja tasapuolisia mutta tosiasiallisesti räätälöity koskemaan vain muita kuin asianomaista verkkoa omistavaa myyjää, olisivat kiellettyjä.

Sähkömarkkinalain 24 a §:n mukaan verkkopalvelujen hinnoittelussa ja myyntiehdoissa ei saa olla ehtoja, jotka ovat haitallisia sähköntuotannon, siirron, jakelun ja toimituksen kokonaistehokkuudelle ja energiatehokkuudelle

Hallituksen esityksen (HE 182/2014 vp) yksityiskohtaisissa perusteluissa on täsmennetty edellä olevaa lainkohtaa siten, että verkkopalvelujen hinnoittelussa ei saa olla ehtoja, jotka ovat haitallisia sähköntuotannon, -siirron, -jakelun ja -toimituksen kokonaistehokkuudelle ja energiatehokkuudelle. Tämä tarkoittaisi esimerkiksi sen tarkastelemista, antaako tariffirakenne hintasignaaleja, jotka kannustavat pikeminkin lisäämään kuin vähentämään energiankulutusta tai jotka sisältävät pikeminkin kiinteitä kuin kulutukseen perustuvia maksuja. Myös kysyntäjousto on tapa hyödyntää mahdollisuuksia energiainfrastruktuurin energiatehokkaaseen käyttöön. Tariffirakenteen tulisi siten sisältää myös kysyntäpuolen osallistumiseen perustuvia

signaaleja energiansäästöön tai energiainfrastruktuurin optimaaliseen hyödyntämiseen. Sähköntuotannon, -siirron, -jakelun ja -toimituksen energiatehokkuudella tarkoitetaan tässä yhteydessä energiatehokkuusdirektiivin määritelmän mukaisesti suoritteen, palvelun tai sähköenergian tuotoksen ja energiapanoksen välistä suhdetta.

Sähkömarkkinalain 27 §:n mukaan verkonhaltijan on julkaistava verkkopalvelujensa yleiset myyntiehdot ja -hinnat sekä niiden määräytymisperusteet.

Sähkömarkkinalain 52 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan jakeluverkonhaltijan jakeluverkon kehittämisen on perustuttava avoimeen jakeluverkon kehittämissuunnitelmaan, johon on sisällytettävä suunnitelma sähkönkulutuksen jouston, sähkövarastojen, jakeluverkonhaltijan energiatehokkuustoimenpiteiden ja muiden resurssien mahdollisesta käyttämisestä vaihtoehtona jakeluverkon siirtokapasiteetin laajentamiselle.

Sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain (590/2013) 10 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan Energiaviraston tulee päätöksellään (vahvistuspäätös) vahvistaa verkonhaltijan siirtopalvelun ehdot.

Energiavarastonin ja energiavaraston määritelmästä

Tässä lausunnossa Energiavirasto käsittelee energiavarastointia ja energiavarastoja sähkömarkkinadirektiivissä (2019/944) säädettyjen määritelmien kautta (2 artikla "Määritelmät", kohdat 59 ja 60):

"59) 'energian varastoinnilla', kun on kyse sähköverkosta, sähkön loppukäytön siirtämistä sen tuottamisen jälkeiseen ajankohtaan tai sähköenergian muuntamista sellaiseen energiamuotoon, jota voidaan varastoida, tällaisen energian varastointia ja tällaisen energian myöhempää muuntamista sähköenergiaksi tai käyttöä toisena energiankantajana;"

ja

"60) 'energiavarastolla', kun on kyse sähköverkosta, paikkaa, jossa energiaa varastoidaan."

Energiavaraston sopivuus verkkopalvelutuotteeksi

Sähköverkkopalvelulla (eli ns. verkkopalvelulla) tarkoitetaan jakeluverkonhaltijan kaikkea sitä toimintaa, joka mahdollistaa sähkön jakelun vastiketta vastaan jakeluverkonhaltijan sähköverkossa.⁴ Verkkopalvelutuotteella (eli ns. verkkotuotteella) tarkoitetaan verkkopalvelussa käytettävän palvelukokonaisuuden määrittelyä. Määrittely sisältää tiedot verkkotuotteen mukaisista verkonhaltijan perimistä maksuista. Verkkotuotetta voidaan kutsua myös *tariffiksi*.⁵

Virasto toteaa, että verkkopalvelutuotteiden muotoa ei varsinaisesti säännellä, vaan niiden soveltaminen on muotoutunut jakeluverkkoyhtiöiden käytännön kautta pitkän ajan kuluessa. Kuitenkin jakeluverkkoyhtiöiden tulee verkkopalveluja ja

⁴ Energiateollisuus ry:n suosittelemat Verkkopalveluehdot VPE 2019.

⁵ Energiateollisuus ry:n suosittelemat Verkkopalveluehdot VPE 2019.

verkkopalvelutuotteita soveltaa yllä olevien verkkopalveluehtojen määritelmien rajoissa ja Energiaviraston tulee päätöksellään (vahvistuspäätös) vahvistaa verkkonhaltijan siirtopalvelun ehdot. Verkonhaltijan on myös julkaistava verkkopalvelujensa yleiset myyntiehdot ja -hinnat sekä niiden määräytymisperusteet.

On myös huomioitavaa, että Energiavirasto valvoo sähköverkkoyhtiöiden verkkopalveluiden hinnoittelua kokonaisuutena neljän vuoden jaksoissa. Viraston valvonta perustuu sähkömarkkinalainsäädäntöön ja viraston tämän perusteella vahvistamiin kohtuullisen hinnoittelun valvontamenetelmiin sekä oikeuskäytäntöön.

Yleisesti ottaen voidaan verkkopalvelutuotteiden käytännöstä todeta, että jakeluverkonhaltijat tekevät sähköä käyttävien asiakkaiden kanssa verkkopalvelusopimuksen, jossa valitaan sähkönkäyttöä varten tarkoituksenmukainen verkkopalvelutuote. Tällä hetkellä jakeluverkonhaltijat eivät tarjoa energiavarastoille erillistä verkkopalvelutuotetta.

Virasto katsoo, että useampi käytännön näkökulma puoltaa sitä, että jakeluverkkoyhtiöt voisivat energiavarastot luokitella omaksi verkkopalvelutuotteeksi:

Uusiutuvan energian tuotannon lisääntyessä lisääntyy myös tarve joustoon sähköverkossa. Energiavarastot luovat edellytyksiä uusiutuvien energiamuotojen käyttöönotolle. Useammassa uusiutuvien energiatuotantomuodoissa ei ole ns. säätömahdollisuutta vaan ne pohjautuvat ns. suoraan kulutukseen. Energiavarastojen lisääminen toisi siten lisää säätömahdollisuuksia.

Jakeluverkonhaltijoiden näkökulmasta nykyinen sähköjärjestelmä on koostunut kulutuksesta ja tuotannosta, joille jakeluverkonhaltijat ovat perustaneet omat tuotteensa. Tällä hetkellä sekä tulevaisuudessa enenevässä määrin järjestelmään kuuluu myös energiavarastot, joten on perusteltua, että energiavarastoille on mahdollisuus perustaa oma verkkopalvelutuote.

Sähkömarkkinalain mukaisesti sähköverkonhaltijalla on velvollisuus käyttää, ylläpitää ja kehittää verkkoaan sähkömarkkinoiden tarpeiden mukaisesti. Verkonhaltijan tulee toisin sanoen turvata osaltaan sähköjärjestelmän toimivuus ja varmuus sekä täyttää asiakkaiden tavanomaiset, kohtuulliset verkkopalvelutarpeet. Jakeluverkonhaltijalla on sähkömarkkinalain mukaisesti velvollisuus kehittämissuunnitelmissa käyttää vaihtoehtoisia menetelmiä jakeluverkon siirtokapasiteetin laajentamiselle, joihin kuuluu mm. sähkövarastojen mahdollinen käyttö vaihtoehtona jakeluverkon siirtokapasiteetin laajentamiselle.

Sähkömarkkinalain mukaan sähköverkko on suunniteltava ja rakennettava ja sitä on ylläpidettävä siten, että sähköverkkoon voidaan liittää vaatimukset täyttäviä sähkövarastoja.

Sähkömarkkinalain hallituksen esityksen (HE 20/2013) mukaan sähköverkoilta ja sähköverkkopalveluilta edellytetään luotettavaa ja varmaa toimintaa silloin, kun niihin kohdistuu normaaleja odotettavissa olevia ilmastollisia, mekaanisia ja muita ulkoisia häiriöitä. Oleellista tällöin olisi ulkoisen tapahtuman säännönmukaisuus ja ennalta-arvattavuus. Energiavarastot osana jakeluverkkotoimintaa todennäköisesti edistäisi sähköverkkojen luotettavuutta ja toimintavarmuutta.

Energiavaraston soveltuvuus palvelutuotteena tietyille asiakasryhmälle

Lainsäädännöllisesti verkkopalvelujen tarjoamista ohjaa osaltaan sähkömarkkina-lain 18 §:n verkkopalvelujen tarjonnan yleiset periaatteet, jonka mukaan verkon-haltijan on tarjottava sähköverkkonsa palveluita sähkömarkkinoiden osapuolille ta-sapuolisesti ja syrjimättömästi. Palveluiden tarjonnassa ei saa olla perusteettomia tai sähkökaupan kilpailua ilmeisesti rajoittavia ehtoja.

Hallituksen esityksen (20/2013) 18 §:n yksityiskohtaisten perustelujen mukaan verkkopalvelujen ehdot voivat vaihdella palvelujen käytön suhteen erikokoisten tai -tyyppisten verkon käyttäjien välillä. Lainsäädännön verkonhaltijoille asettamat vaatimukset voivat myöskin edellyttää tai oikeuttaa erilaiseen palveluun eri verk-kokäyttöryhmien osalta. Saman verkonkäyttäjärühmän sisällä tulisi kuitenkin so-veltaa yhtäläisiä ehtoja ja palveluperiaatteita.

Huomioitavaa on, että monopoliasemassa olevalta verkkotoiminnalta tulisi edellyt-tää hinnoittelun kohtuullisuutta. Hinnoittelun kohtuullisuutta tulee arvioida koko-naisuutena, jolloin varmistetaan sekä verkkotoiminnan hintojen kustannusvastaa-vuus että liiketoiminnasta saatavan tuoton kohtuullisuus. Lisäksi hinnoittelun muu-toksissa verkkopalvelutuotteita lisättäessä tai muutettaessa on jatkossa huomioi-tava myös korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu KHO:2022:114, jonka mukaan hinnoittelunmuutoksissa on pystyttävä perustelemaan ne valinnat ja periaatteet, jotka tukevat asiakasryhmien välillä tehtyjä eroja hinnanmuutoksissa kustannus-vastaavuuden, tasapuolisuuden ja syrjimättömyyden kannalta.

Viraston näkemyksen mukaan energiavarastoja verkkopalvelutuotteena tarjontaa voisi rajata tietyille asiakasryhmälle edellä esitettyjen perusteiden mukaan. Ener-giavarastot ovat viraston mukaan verkkopalvelujen käytön suhteen erityyppinen käyttäjäryhmä kuin kulutus- tai tuotantokäyttäjät. Energiavarastojen kustannus-vaikutukset verkonhaltijalle myös eroavat puhtaista kulutuskohteista.

Yhteenveto

Energiavirasto toteaa lausunnon perusteella, että jakeluverkonhaltijat voivat aset-taa verkkopalvelutuotteeksi sellaisen tuotteen, joka on ainoastaan tarkoitettu ener-giavarastoille. Myöskään Energiavirasto ei näe estettä sille, että energiavarastoihin kohdistuneita palveluja tarjottaisiin perustellusti vain tietyille asiakasryhmälle.

Energiavirasto korostaa vielä, että jos verkkopalvelutuote energiavarastoille asetetaan tarjottavaksi, niin sen on oltava julkiseen hinnastoon perustuen saatavilla ja sitä on tarjottava samoin ehdoin kaikille energiavarastoille.

Energiaviraston näkemys perustuu lausunnon antamishetkellä vallinneisiin olosuh-teisiin eikä tässä lausunnossa esitetty näkemys rajoita Energiaviraston mahdolli-suuksia tarkastella tai arvioida asiaa tarvittaessa uudelleen olosuhteiden muuttu-essa.

Lisätietoja lausunnosta antaa: juristi Joonas Tervo, puh. +358 29 5050 063, s-posti joonas.tervo@energiavirasto.fi ja johtava asiantuntija Tiina Karppinen, puh. +358 295 050 035, s-posti tiina.karppinen@energiavirasto.fi.

Liitteet Ei liitteitä

Jakelu Rovakaira Oy

Tiedoksi Työ- ja elinkeinoministeriö; Energiateollisuus ry